บทที่ 4

การอภิปรายผล

ในบทนี้ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาของการนำเสนอเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 ดังนี้

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จะมีระดับการศึกษาระหว่างชั้น ป.4 - ป.6 จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 58.73 รองลงมามีระดับการศึกษาสูงกว่า ป. 6 จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93 และลำดับที่ 3 มีระดับการศึกษาสูงสุดต่ำกว่า ป.4 จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.34

ความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการปานกลาง จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 63.48 รองลงมาอันดับที่ 2 มีความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการน้อย จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 19.31 อันดับที่ 3 มีความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการมาก จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 12.18 อันดับที่ 4 มีความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการน้อยที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.91 และอันดับที่ 5 มีความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ มากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.12

เรื่องระดับรายได้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีระดับรายได้ ต่ำและปานกลาง มีระดับรายได้ ต่ำกว่า 30,000 บาท ต่อ ปี จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 46.82 มีระดับรายได้ 30,000 - 60,000 บาท ต่อ ปี จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 46.82 และมีส่วนน้อยที่มีระดับรายได้สูงคือ มีระดับรายได้ สูงกว่า 60,000 บาท ต่อ ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.36

ความถี่ในการได้รับข่าวสาร กลุ่มตัวอย่างส่วนมากจะมีความถี่ในการได้รับข่าวสารจำนวน 2 – 3 ครั้ง / เดือนจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 48.67 รองลงมามีความถี่ในการได้รับข่าวสารจำนวน 0 – 1 ครั้ง / เดือน จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 32.53 และมีความถี่ในการได้รับข่าวสาร จำนวน มากกว่า 3 ครั้ง / เดือน น้อยที่สุด จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80

ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ 0-1 ครั้ง/เดือน จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 47.61 รองลงมามีความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ 2-3 ครั้ง/เดือน จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 46.82 และมีความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ มากกว่า 3 ครั้ง/เดือน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.57

ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ชุดปฏิบัติการพัฒนา 2-3 ครั้ง/เดือน จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ55.82 อันดับที่ 2 มีความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา 0-1 ครั้ง/เดือน จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 33.60 และมีความถี่ในการ ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา มากกว่า 3 ครั้ง/เดือน น้อยที่สุดจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.58

ความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้าน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้าน จำนวน 0 - 1 ครั้ง/สัปดาห์มากที่สุด จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 47.09 รองลงมาได้แก่ ความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้าน จำนวน 2-3 ครั้ง/สัปดาห์ จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 43.39 และ มีความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้านจำนวนมากกว่า 3 ครั้ง/สัปดาห์น้อยที่สุด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.52

2. ประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบ ที่ 5 ได้รับข่าวสารการพัฒนาจากสื่อต่าง ๆ โดยมีความถี่ในการได้รับข่าวสาร

อันดับที่ 1 ความถี่ในการได้รับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ จำนวน 352 คน คิดเป็นร้อย 93.12 อันดับที่ 2 ความถี่ในการได้รับข่าวสารจากสื่อวิทยุ จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 60.85 อันดับที่ 3 ความถี่ในการได้รับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 42.33 อันดับที่ 4 ความถี่ในการได้รับข่าวสารจากสื่อวารสาร จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.09 และอันดับที่ 5 ความถี่ในการได้รับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.32

3 การหาค่าเฉลี่ย, ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดระดับ

3.1 ประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย – มาเลเซีย กรมทหารราบ ที่ 5 มีระดับการศึกษาสูงสุดของหัวหน้าครอบครัว, ความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับ, ระดับรายได้, ความถี่ในการได้รับข่าวสาร, ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ, ความถี่ในการติดต่อกับชุดปฏิบัติการพัฒนา, ความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้าน เท่ากับ 5.55, 3.09, 33,382.28, 2.89, 1.70, 2.03 และ 1.83 ตามลำดับ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.08, .71, 24,082.70, 1.38, .99, 1.01 และ 1.25 ตามลำดับ จึงกล่าวได้ว่า ระดับการศึกษาสูงสุดของหัวหน้าครอบครัว, ความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ, ความถี่ในการได้รับข่าวสาร, ระดับรายได้, ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าส่วนที่ราชการ, ความถี่ในการติดต่อกับชุดปฏิบัติการพัฒนา และความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่ได้วางเอาไว้

3.2 ประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย ในด้านการมีส่วนร่วมในด้านรวม, การมีส่วนร่วมในการคิดค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา, การมีส่วนร่วมตัดสินใจวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา, การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามโครงการ และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลโครงการ เท่ากับ 3.041, 3.151, 3.106, 3.041 และ 2.927 ตามลำดับ และมีการกระจายของข้อมูลเท่ากับ .537, .563 ,.626 ,.537 และ .692 ตามลำดับ จึงกล่าวได้ว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 ในด้านการมีส่วนร่วมในด้านรวม, การมีส่วนร่วมในการคิดค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา, การมีส่วนร่วมตัดสินใจวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา, การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

ตามโครงการ และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลโครงการ อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลางเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่ได้วางเอาไว้

4 . ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัว กับการมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบ ที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการคิดค้นหาปัญหาและหาสาเหตุของปัญหา และด้านการตัดสินใจวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .188, .170 มีความสัมพันธ์ ในด้านการปฏิบัติงานตามโครงการ, ด้านในการติดตามและประเมินผลโครงการ และด้านรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีค่าสัมประสิทธ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .159, .113, .159 หมายความว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเอง ชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 อยู่ในระดับต่ำ

ความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับ มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการคิดค้นหาปัญหาและหาสาเหตุของปัญหา, ด้านการตัดสินใจวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา, ด้านการปฏิบัติงานตามโครงการ, ด้านในการติดตามและประเมินผลโครงการ และด้านรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ.381, .399, .414, .337 และ .414 หมายความว่า ความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบ ที่ 5 อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับรายได้ มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการคิดค้นหาปัญหาและหาสาเหตุของปัญหา, ด้านการตัดสินใจวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา, ด้านการปฏิบัติงานตามโครงการ, ด้านในการติดตามและประเมินผลโครงการ และด้านรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .242, .291, .277, .221 และ .277 หมายความว่า ระดับรายได้ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบ ที่ 5 อยู่ในระดับต่ำ

ความถี่ในการได้รับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการคิดค้นหาปัญหาและหาสาเหตุของปัญหา, ด้านการตัดสินใจวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา, ด้านการปฏิบัติงานตามโครงการ, ด้านในการติดตามและประเมินผลโครงการ และด้านรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .493, .533, .579, .518 และ .579 หมายความว่าความถี่ในการได้รับข่าวสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 อยู่ในระดับปานกลาง

ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการคิดค้นหาปัญหาและหาสาเหตุของปัญหา, ด้านการตัดสินใจวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา, ด้านการปฏิบัติงานตามโครงการ, ด้านในการติดตามและประเมินผลโครงการ และด้านรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .274, .289, .342, .321 และ .342 หมายความว่า ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ มีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบ ที่ 5 อยู่ในระดับปานกลาง

ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการคิดค้นหาปัญหาและหาสาเหตุของปัญหา, ด้านการตัดสินใจวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา, ด้านการปฏิบัติงานตามโครงการ, ด้านในการติดตามและประเมิน ผลโครงการ และด้านรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .412, .456, .491, .414 และ .491 หมายความว่า ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา มีความสัมพันธ์ เชิงบวก กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบ ที่ 5 อยู่ในระดับปานกลาง

ความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้าน มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการคิดค้นหาปัญหาและหาสาเหตุของปัญหา, ด้านการตัดสินใจวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา, ด้านการปฏิบัติงานตามโครงการ, ด้านในการติดตามและประเมินผลโครงการ และด้านรวม อ ย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .285, .323, .369, .354 และ .369 หมายความว่า ความถี่ในการติด

ต่อกับเพื่อนบ้าน มีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบ ที่ 5 อยู่ในระดับ ปานกลาง

5. ตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 และสมการพยากรณ์ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แล้ว พบว่า ความถี่ในการได้รับข่าวสาร, ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา, ระดับรายได้ และความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับ เป็นตัวพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 โดยมีอำนาจในการทำนายได้ร้อยละ 45.60 สามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$y = 1.840 + .155x_4 + .132x_6 + .0000367x_3 + .158x_2$$

และสามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ในรูป

$$z = .398x_4 + .248x_6 + .165x_3 + .156x_2$$

6. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ข้อเสนอแนะ

6.1 ปัญหาอุปสรรค ของประชาชนในการมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย จำนวน 10 ลำดับแรก เรียงลำดับดังนี้

ประชาชนยากจนมีรายได้ต่ำ ไม่มีเวลาว่างที่จะเข้าร่วมกิจกรรมโครงการ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 27.57 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่จากการทำร้าย การข่มขู่กรรโชก เรียกค่าคุ้มครองจาก ผู้มีอิทธิพล โจรก่อการร้าย จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ประชาชนไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 21.32 งานโครงการที่ได้รับไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน และประชาชนมีโอกาสในการเสนอความต้องการไม่เท่าเทียมกัน จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 19.12 งบประมาณในการดำเนินโครงการมีน้อยไม่เพียงพอในการดำเนินงานไม่สามารถทำโครงการใหญ่ได้ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 13.24 ประชาชนมีการศึกษาต่ำจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 11.39 พื้นที่รับผิดชอบมีมาก เจ้าหน้าที่มีน้อย ไม่มีเวลาพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนได้อย่างทั่วถึง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 10.66 การดำเนินงานโครงการไม่มี

ความต่อเนื่องมีการเปลี่ยนแปลงชุดปฏิบัติการพัฒนาทุกปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 10.29 ขาดการประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.21 และประชาชนในพื้นที่ขาดความสามัคคี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.84

6.2 แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะของประชาชน ในการมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย จำนวน 10 ลำดับแรก เรียงลำดับดังนี้

โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ควรจัดดำเนินการ ประชุม อบรม แนะแนวทาง หาอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนเป็นโครงการหลัก จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 26.47 มีการกำหนดมาตรการในการพิทักษ์ประชาชนที่ได้ผล เจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครอง ปฏิบัติงานในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความต้องการของตนเองอย่างเท่าเทียมกันและก่อนเสนอโครงการควรมีการทำประชามติเพื่อทราบความต้องการของประชาชน จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ให้มีการประชาสัมพันธ์โครงการเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน ผ่านทางสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 24.63 ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 12.87 เสนอแผนงานงบประมาณในการดำเนินงานโครงการ ให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันให้เพียงพอในการดำเนินงาน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 โครงการจัดให้ชุดปฏิบัติการพัฒนาอยู่ประจำพื้นที่อย่างน้อย 2 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 11.03 ให้เจ้าหน้าที่ออกพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนอย่างทั่วถึง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 8.82 ปลูกฝังอุดมการณ์รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เสียสละ สามัคคี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.78 เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.94

การอภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังไปนี้

1. ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ประชาชนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ มักจะตอบในลักษณะที่เป็นกลาง ทำให้ผลการวิจัยออกมาดังที่ปรากฏ และในการดำเนินการโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนนั้น เป็นรูปแบบโครงการของทางราชการที่นำเข้าไปสู่ชุมชน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการ ดังนั้นการปฏิบัติในบางส่วนจึงเป็นไปในรูปแบบของการชี้นำจากส่วนราชการเจ้าของโครงการ ประชาชนมีส่วนร่วมได้ในบางประเด็นเท่านั้น เห็นได้จากที่โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการไว้ชัดเจน (บทที่ 1 หน้า 5) การดำเนินโครงการของประชาชนเป็นไปในลักษณะมุ่งให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายในการดำเนินการเป็นพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวทางด้านการเมือง มีการเคลื่อนไหวของกองกำลังต่างชาติ กลุ่มขบวนการ เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ประชาชนจึงมีการวางตัวเป็นกลางให้ความร่วมมือแก่ทุกฝ่าย แต่จะไม่ให้โน้มเอียงหรือแสดงความชัดเจนว่า สนับสนุนฝ่ายใด ยกเว้นบางกลุ่มที่เป็นมวลชนที่แท้จริงของทางราชการ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กองหนุนเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ ข้าราชการในท้องถิ่น ที่จะให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่

ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิดค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง เป็นอันดับแรก อาจเป็นเพราะว่า โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองนั้น เมื่อมีการทำกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม จะจัดให้มีการประชุมเพื่อลงมติก่อน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสในการเสนอความคิดเห็น แต่ประชาชนจะมีส่วนร่วมได้ในบางประเด็นเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับ ไพรัตน์ เดชะรินทร์ (2527 : 25) ที่กล่าวว่า การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในปัจจุบันและในอนาคตจะเน้นเรื่องการมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผนร่วมทำและร่วมบำรุงรักษามากกว่าการร่วมสมทบในรูปอื่น ๆ แม้ว่าจะมีหลักการที่จะให้ร่วมแรง วัสดุ เงิน และสอดคล้องกับ อคิน รพีพัฒน์ (2527 : 320) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน ไว้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การให้ประชาชนเป็นผู้ค้นคิดปัญหา เป็นผู้ที่ทำทุกอย่างไม่ใช่ว่าเราไปกำหนดว่า ให้ประชาชนเข้ามาร่วมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทุกอย่างต้องเป็นเรื่องของประชาชนที่คิดขึ้นมา

ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับของประชาชนในการมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้าน ป้องกันตนเองชายแดน ไทย –

มาเลเซีย ปานกลาง เป็นอันดับที่สอง อาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีผลต่อเนื่องจากการเข้าร่วมประชุมในการเสนอปัญหา ซึ่งประชาชนโดยทั่วไปไม่ได้รับการปลูกฝังให้กล้าในการตัดสินใจในการเลือกทำกิจกรรม มักจะเข้าไปร่วมรับฟังและยกมือสนับสนุนเท่านั้น และอีกประการหนึ่ง โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน มักจะมีวัตถุประสงค์ของโครงการที่ชัดเจนอยู่แล้ว และบางครั้งก็จะเป็นในลักษณะการชี้นำให้ปฏิบัติตามมากกว่า เช่น การจัดระบบการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน การจัดระบบการติดต่อสื่อสารภายในหมู่บ้าน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ ไพรัตน์ เดชะรินทร์(2527 : 20) ได้กล่าวถึงหลักการพัฒนาชุมชนที่สำคัญคือ การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและร่วมกันดำเนินการปรับปรุงชีวิตและความเป็นอยู่ของตนให้ดีขันตามสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน

ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง เป็นอันดับที่ สาม อาจเป็นเพราะว่า ในการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองนั้น สามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ อาจเป็นการร่วมเงิน ทอง สิ่งของหรือร่วมแรง และประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติโดยเท่าเทียมกันในบางกิจกรรม เช่น กิจกรรมการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ ชาแปง (1974 : 317) ได้กล่าวถึงลักษณะที่จะเป็นเครื่องชี้ถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนทางสังคม โดยดูได้จากลักษณะต่าง ๆ ที่แสดงออกคือ การเป็นสมาชิกของกลุ่ม การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ การบริจาค เงินทอง สิ่งของ วัสดุการสละเวลา แรงงาน การเป็นสมาชิกของคณะกรรมการ และการเป็นผู้อำนวยการ ในกิจกรรมนั้นโดยตรง

ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง เป็นอันดับที่สี่ อาจเป็นเพราะว่า กิจกรรมการติดตามประเมินผลเป็นกิจกรรมขั้นสุดท้ายของการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่สำคัญแต่ประชาชนมักจะไม่เห็นถึงความสำคัญ เนื่องจากไม่เห็นผลตอบแทนที่เป็นรูปธรรม และการประเมินผลโครงการที่แล้วมา จะกระทำอยู่ในแวดวงของเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา ประชาชนมีส่วนร่วมโดยตอบแบบสอบถาม ซึ่งสอดคล้องกับ ไพรัช เดชะรินทร์ (2527 : 7) ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่วนหนึ่งว่า เป็นการร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรม ที่ได้ทำไว้โดย เอกชนหรือรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

2. ระดับการศึกษา, ความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับ, ระดับรายได้, ความถี่ในการได้รับข่าวสาร, ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ, ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา และความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้าน มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการ คิดค้นหาปัญหาและหาสาเหตุ, ด้านการตัดสินใจวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา, ด้านการปฏิบัติงานตามโครงการ, ด้านการติดตามและประเมินผลโครงการ ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 โดยมีความสัมพันธ์กันต่ำ เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ได้วางไว้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีการศึกษาย่อมที่จะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถซึ่งในการกระทำสิ่งต่าง ๆ นั้น ผู้กระทำจะต้องรู้ถึงความสามารถของตัวเองเสียก่อน การรู้ถึงความสามารถจะนำไปสู่การมีส่วนร่วม (ทฤษฎี การกระทำทางสังคม หน้า 17-23) และ ระดับการศึกษา ทำให้ประชาชนมีความรู้ ความสามารถได้รับรู้ในเหตุผลของการกระทำ อันเป็นแนวทางในการตัดสินใจ เข้าร่วมกิจกรรมของบุคคล (ทฤษฎีการการมีส่วนร่วม หน้า23-25) และระดับการศึกษาจะส่งผลให้คนตัดสินใจที่จะรับหรือไม่รับโครงการ(ทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม หน้า25-27) ซึ่งสอดคล้องกับ โคฟแมน (Kaufman, 1949 : 301) ได้ศึกษาพบว่า การศึกษา มีความสัมพันธ์กับ ระดับการมีส่วนร่วมของประชน อาจเป็นเพราะว่าการวิจัยของโคฟแมนเป็นการวิจัยเมื่อ 60 ปีมาแล้ว ตัวแปรอื่น ๆ ที่จะเป็นตัวที่ทำให้ประชาชนได้รับความรู้และเปลี่ยนแปลงทัศนคติมีน้อย และสอดคล้องกับ อรพินธ์ สุทธิพันธ์ (2533 : 97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ พบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ อาจเป็นเพราะว่า ระดับการศึกษาเป็นตัวบ่งบอกถึงความรู้ และภูมิปัญญา อีกทั้งเป็นการพัฒนาสติปัญญาของมนุษย์ ทำให้เป็นคนรู้จักใช้เหตุผล มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ อันจะส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมมีประสิทธิภาพ แต่ไม่สอดคล้องกับ สุทัศน์ คำศรี(2538 : 138) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา พบว่า การศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน ของครูสอนศาสนาอิสลาม อาจเป็นเพราะว่า การเข้ามามีส่วนร่วม

ในการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่จังหวัดยะลานั้นได้เปิดโอกาสให้สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาสามัญในระดับต่าง ๆ ได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเท่าเทียมกัน และทุกคนจะต้องอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกัน และไม่สอดคล้องกับ มิคาแอล อดุลย์เกษม (2538 : 127-128) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน : กรณีศึกษาบ้านทับคริสต์ อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับ การพัฒนาหมู่บ้าน อาจเป็นเพราะว่า หมู่บ้านดังกล่าวเป็นหมู่บ้านเกิดใหม่มีอายุเพียง 25 ปี (พ.ศ. 2512 – พ.ศ. 2537) ประชาชนที่เข้ามาอยู่ในระยะก่อตั้งหมู่บ้าน ต้องอยู่ในภาวะที่ต้องร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาเพื่อความอยู่รอด และในหมู่บ้านมีการปลูกฝังให้ลูกหลานมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาหมู่บ้านด้วยความเสียสละ ทำให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านอย่างเท่าเทียมกัน

ความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 โดยมีความสัมพันธ์กันปานกลาง จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ได้วางไว้ อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนได้พิจารณาถึงประโยชน์ของการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ที่มีผลดีต่อการพัฒนาชุมชนและครอบครัวของเขา โดยพิจารณาว่าโครงการจะสร้างให้เกิดความมั่งคั่งและความมั่นคงต่อตัวเขาและชุมชน เมื่อเห็นว่ามีประโยชน์จริงจึงเข้ามาร่วมโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี การกระทำทางสังคม (หน้า 17-23) ที่ว่า การคาดหวังประกอบขึ้นด้วยสิ่งที่ผู้กระทำคิดว่าเขาควรเชื่อและประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ผู้อื่นต้องการ อีกประการหนึ่งคือ ประชาชนได้ประสบความเดือดร้อน และความไม่พอใจร่วมกันต่อสถานการณ์ (โจรก่อการร้ายและผู้มีอิทธิพล)ทำให้ผลักดันไปสู่การวางแผนร่วมมือกัน ซึ่ง นิรันดร์ วงศ์วุฒิเวศย์ กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเกิดขึ้นจากแนวคิดประการหนึ่งคือ ความเดือดร้อนและความไม่พึงพอใจร่วมกัน (อ้างถึงใน ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์, 2527 : 183) ซึ่งสอดคล้องกับ มิคาแอล อดุลย์เกษม (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน : กรณีศึกษา บ้านทับคริสต์ อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาหมู่บ้าน ได้แก่ การคาดหวังในผลตอบแทนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน โดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 อาจเป็นเพราะว่า แหล่งเงินทุนของหมู่บ้าน เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์, สหกรณ์เครดิตยูเนียน จะให้การสนับสนุน

กิจกรรมที่ประชาชนร่วมมือจัดตั้งกลุ่มเพื่อค้ำประกันเงินกู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และนอกจากนี้ประชาชนยังมีความคาดหวังในการรวมกลุ่มเพื่อการขายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และสอดคล้องกับ ประสาตร์ สิทธิเลิศ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล(คปต.) ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การมีส่วนร่วมของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล อาจเป็นเพราะว่า คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบลส่วนใหญ่ ร้อยละ 61.3 เป็นข้าราชการ และร้อยละ 53.7 มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือสูงกว่า เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจใน ผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในชุมชน จากการมีส่วนร่วมของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

ระดับรายได้ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 โดยมีความสัมพันธ์กันต่ำ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ได้วางไว้ อาจเป็นเพราะว่า เมื่อประชาชนในโครงการมีระดับรายได้สูง ก็จะทำให้มีฐานะที่มั่นคงมีทรัพย์สินมากขึ้น ย่อมมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมได้หลายลักษณะ เช่น อาจร่วมโดยแรงกาย ทรัพย์สิน หรือวัสดุอื่น ๆ ได้หลายรูปแบบแตกต่างกัน ประกอบกับผู้ที่มีปัจจัยทางเศรษฐกิจย่อมมีโอกาสในด้านอื่น ๆ สูงด้วย เช่น การศึกษา, การได้รับข่าวสาร ปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งสิ้น (จำนง ไพโรจน์, 2533 : 83) ซึ่งตรงกับ รพีพรรณ สุวรรณณัฐโชติ (2530 : 105) กล่าวว่า บุคคลที่มีทรัพย์สินและรายได้สูง ย่อมมีโอกาสเลือกในแนวทางในการดำเนินชีวิตได้มากกว่าและมีโอกาสในด้านอื่น ๆ ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ อาสาพห์ เกษมทรัพย์ (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนชุมชนของผู้ปกครองในเขต อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้สูงมีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนชุมชนมากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำ อาจเป็นเพราะว่า กิจกรรมของโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมนั้น ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่จะต้องใช้เงินเป็นหลัก เช่น กิจกรรมในการจัดตั้งกองทุนการศึกษา ทำให้ประชาชนที่มีรายได้น้อยมีโอกาสในการร่วมกิจกรรมได้น้อย และสอดคล้องกับ พรสวรรค์ พรกาญจนวงศ์ (2539:98) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสาธารณสุข

มูลฐาน ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ระดับตำบล ในจังหวัดสงขลา พบว่า ระดับรายได้ มีความสัมพันธ์กับ การดำเนินงาน สาธารณสุขมูลฐานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล อาจเป็นเพราะว่า เงินเดือนเป็นปัจจัยค้ำจุนที่จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานของบุคคล แต่ไม่สอดคล้องกับ สุทัศน์ ตำศรี(2538 : 142) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา พบว่า รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา อาจเป็นเพราะว่า ในการศึกษาของสุทัศน์นั้น พบว่า สภาพทางสังคมของหมู่บ้านในชุมชนถึงแม้จะมีรายได้แตกต่างกัน แต่สภาพชีวิตความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันไม่ได้แบ่งแยกว่าเป็นคนมีรายได้มากรายได้น้อย และอยู่รวมกันในชุมชนในลักษณะที่เกื้อกูลกันใกล้ชิดสนิทสนมและไปมาหาสู่กันอย่างปกติสุข มีกิจกรรมก็ร่วมมือกันเป็นอย่างดี และไม่สอดคล้องกับ มิคาแอล อดุลย์เกษม (2538 : 127-128) ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน : กรณีศึกษา บ้านทับคริสต์ อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ ระดับรายได้ แต่ขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นจริง และลักษณะของโครงการที่เอื้ออำนวยให้ทุกคน สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน หรืออาจเป็นเพราะว่าทุกคนอาจเห็นประโยชน์ร่วมกัน

ความถี่ในการได้รับข่าวสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 โดยมีความสัมพันธ์ กันปานกลาง จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ได้วางไว้ อาจเป็นเพราะว่าสื่อประเภทต่าง ๆ ในปัจจุบันได้เข้ามามีบทบาทในสังคมมากไม่ว่าจะเป็น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หมู่บ้านป้องกันตนเองตามแนวชายแดนได้รับการสนับสนุนให้มี ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน โทรทัศน์ประจำหมู่บ้าน ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านได้รับข่าวสารการพัฒนาผ่านทางสื่อต่าง ๆ เป็นประจำ (ตาราง 7 หน้า64) และสื่อมวลชนต่าง ๆ ดังกล่าวมักจะนำเสนอให้เห็นถึง ตัวอย่างของการร่วมมือของประชาชนต่อโครงการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และสร้างความเข้าใจให้บุคคลได้รับรู้ถึง เหตุผล ความคิด ความจำเป็นในการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการมีส่วนร่วม(บทที่ 1 หน้า 23-25) ที่ว่า การติดต่อ สื่อสารระหว่างผู้ส่งข่าวสารกับผู้รับข่าวสาร โดยผ่านสื่อตัวกลางอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นการสร้างความเข้าใจให้บุคคลรับรู้ถึงเหตุผล ความคิด ความจำเป็น ในการเข้าร่วม

กิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ ประสาตร์ สิทธิเลิศ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า การได้รับข่าวสาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การมีส่วนร่วมของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล อาจเป็นเพราะว่า คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล ร้อยละ 61.3 เป็น ข้าราชการ ร้อยละ 53.7 มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือสูงกว่า เป็นผู้ที่มีโอกาสในการได้รับข่าวสารมาก โดยร้อยละ 87.5 เป็นผู้ที่มีความถี่ในการได้รับข่าวสารสูง และในวงรอบ 1 ปี ที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา พบว่า คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล ได้รับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ และ ผ่านการฝึกอบรมสัมมนาทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชนดีขึ้น

ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบ ที่ 5 โดยมีความสัมพันธ์กันปานกลาง จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ได้วางไว้อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการเป็นบุคคลที่มีอำนาจประชาชนมีความศรัทธาและเกรงใจ เมื่อข้าราชการได้มีโอกาสในการพบปะเยี่ยมเยียนประชาชน ทำให้ได้มีโอกาสในการชักจูงและสนับสนุนให้ประชาชน ได้เห็นถึงความจำเป็นในการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ซึ่ง นิรันดร์ วงศ์วุฒิเวศย์ กล่าวว่า สาเหตุประการหนึ่งของ การมีส่วนร่วมเกิดจาก ความศรัทธา ความเกรงใจ และอำนาจบังคับ ของ ผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่า มีตำแหน่ง เกียรติยศ (อ้างถึงใน ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์, 2527 : 183) และสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำทางสังคม (บทที่ 1 หน้า 17-23) ที่ว่าผู้กระทำการใด ๆ จะมีความโน้มเอียงที่จะกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเมื่อรู้ว่าได้รับการสนับสนุน นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ส่วนราชการยังเป็นสื่อในการแพร่กระจายโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไปสู่ประชาชน ตามทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม (หน้า 25-27) และสอดคล้องกับ อรพินท์ สุทธิพันธ์ (2533 : 90) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมในการเพิ่มพูนรายได้ พบว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เคหกิจการเกษตร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมในการเพิ่มพูนรายได้ อาจเป็นเพราะว่า ตัวอย่างที่ศึกษาเป็นแม่บ้านเกษตรกรรมมีอาชีพในการทำการเกษตร เจ้าหน้าที่เคหกิจการเกษตรเป็นเจ้าหน้าที่

เฉพาะทาง มีหน้าที่ในการส่งเสริมอาชีพให้แก่เกษตรกร โดยสนับสนุนให้มีอาชีพเสริม จึงมีส่วนในการชักจูงให้แม่บ้านเกษตรกรรม ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเพิ่มพูนรายได้ และสอดคล้องกับ พรสวรรค์ พรกาญจนวงศ์ (2539:10) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลในจังหวัดสงขลา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุขกับชุมชน มีความสัมพันธ์กับ การดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล อาจเป็นเพราะว่า หลักการสาธารณสุขมูลฐานเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาสุขภาพของตนเอง ครอบครัว ชุมชน ดังนั้นการทำงานเป็นทีมระหว่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุขกับชุมชนจึงมีความสำคัญ และไม่สอดคล้องกับ มิคาแอล อดุลย์เกษม (2538 : 130-131) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน : กรณีศึกษา บ้านทับคริสต์ อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์ กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน อาจเป็นเพราะว่าในการพัฒนาหมู่บ้านของบ้านทับคริสต์เป็นการดำเนินการโดยมีบาทหลวงเป็นผู้นำ ได้เห็นถึงความยากลำบากของประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกิน จึงได้ชักชวนประชาชนจากที่ต่าง ๆ มาแสวงหา ที่ดินทำกินใหม่ โดยบาทหลวงเป็นผู้สนับสนุนทุนและเครื่องมือให้ และได้นำองค์กรเอกชนทั้งในและนอกประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยที่ทางราชการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการก่อตั้งหมู่บ้านน้อย จึงทำให้ปัจจัยดังกล่าวไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และไม่สอดคล้องกับ สุทัศน์ คำศรี (2538 : 148) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วม ในการพัฒนาหมู่บ้านของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดยะลา พบว่า การติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ 6 กระทรวงหลัก ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน ของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดยะลา ซึ่งในงานวิจัยไม่ได้กล่าวถึงเหตุผลไว้และจากการศึกษางานวิจัย อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา เป็นกลุ่มผู้สอนศาสนาอิสลาม ซึ่งมีสภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพการดำรงชีวิตในชุมชนเกี่ยวกับ ภาษา ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม และสภาพกิจกรรม ในลักษณะเฉพาะตัวไม่จำเป็นที่จะต้องติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ 6 กระทรวงหลัก ก็สามารถดำเนินกิจกรรม การพัฒนาได้ด้วยความสมัครใจของตนเอง

ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ การมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย -

มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 โดยมีความสัมพันธ์กันปานกลาง จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ได้วางไว้ อาจเป็นเพราะว่า หมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 นั้น เป็นพื้นที่ที่มีการกระทบกระทั่งกันบริเวณชายแดนเป็นประจำมีการเคลื่อนไหวของกองกำลังต่างชาติ กลุ่มขบวนการโจรก่อการร้าย เข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา เป็นกำลังทหารที่ประชาชนมีความศรัทธา มีหน้าที่ให้ความคุ้มครอง รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และคอยให้คำแนะนำแนวทางในการแก้ปัญหาของหมู่บ้านที่เกิดขึ้น โดยเป็นที่ปรึกษาของโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน (หน้า 4-11) ซึ่งชุดปฏิบัติการพัฒนา ทำหน้าที่เป็นสื่อในการแพร่กระจายโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน (ทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม หน้า 25-27) ได้ชักจูงและสนับสนุนให้ประชาชน ได้รับความรู้ความเข้าใจและเห็นถึงความจำเป็นในอันที่จะเข้ามีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำทางสังคม(หน้า 17-23) ที่ว่า ผู้กระทำการใด ๆ จะมีความโน้มเอียงที่จะกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อรู้ว่าได้รับการสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับ อรพินท์ สุทธิพันธ์ (2533 : 90) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมในการเพิ่มพูนรายได้ พบว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เคหกิจการเกษตร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมในการเพิ่มพูนรายได้ อาจเป็นเพราะว่า ตัวอย่างที่ศึกษาเป็นแม่บ้านเกษตรกรรม มีอาชีพในการทำการเกษตร เจ้าหน้าที่เคหกิจการเกษตรเป็นเจ้าหน้าที่เฉพาะทางมีหน้าที่ในการส่งเสริมอาชีพ ให้แก่เกษตรกร โดยสนับสนุนให้มีอาชีพเสริมจึงมีส่วนในการชักจูงให้แม่บ้านเกษตรกรรมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเพิ่มพูนรายได้ และสอดคล้องกับ พรสวรรค์ พรกาญจนวงศ์ (2539:10) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขระดับตำบลในจังหวัดสงขลา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุขกับชุมชน มีความสัมพันธ์กับ การดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล อาจเป็นเพราะว่า หลักการสาธารณสุขมูลฐานเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาสุขภาพของตนเอง ครอบครัว ชุมชน ดังนั้น การทำงานเป็นทีมระหว่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุขกับชุมชน จึงมีความสำคัญ และไม่สอดคล้องกับ มิคาแอล อดุลย์เกษม (2538 : 130-131) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน : กรณีศึกษา บ้านทับคริสต์ อำเภอพนม

จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน อาจเป็นเพราะว่า ในการพัฒนาหมู่บ้านของบ้านทับคริสต์ เป็นการดำเนินการโดยมีบาทหลวงเป็นผู้นำเห็นถึงความยากลำบากของประชาชน ที่ไม่มีที่ดินทำกิน จึงได้ชักชวนประชาชนจากที่ต่าง ๆ มาแสวงหาที่ดินทำกินใหม่โดยบาทหลวงเป็นผู้สนับสนุนทุนและเครื่องมือให้ และได้นำองค์กรเอกชนทั้งในและนอกประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยที่ทางราชการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการก่อตั้งหมู่บ้านน้อย จึงทำให้ปัจจัยดังกล่าวไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และไม่สอดคล้องกับ สุทัศน์ ดำศรี(2538 : 148) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา พบว่า การติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ 6 กระทรวงหลัก ไม่มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา ซึ่งในงานวิจัยไม่ได้กล่าวถึงเหตุผลไว้ และจากการศึกษางานวิจัย อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาเป็นกลุ่มผู้สอนศาสนาอิสลาม ซึ่งมีสภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพการดำรงชีวิตในชุมชนเกี่ยวกับภาษา ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม และสภาพกิจกรรม ในลักษณะเฉพาะตัว ไม่จำเป็นที่จะต้องติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ 6 กระทรวงหลัก ก็สามารถดำเนินกิจกรรมการพัฒนาได้ด้วยความสมัครใจของตนเอง

ความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ได้วางไว้ อาจเป็นเพราะว่า การพบปะพูดคุยกันระหว่างเพื่อนบ้านนั้น เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ทัศนคติ เป็นการถ่ายทอดนวัตกรรม (ทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม หน้า 25 - 27) ซึ่งไม่ตรงกับงานวิจัยของผู้ใด เนื่องจากปัจจัยความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้านยังไม่เคยมีผู้ใดทำการวิจัย

3. ระดับการศึกษา, ความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับ, ระดับรายได้, ความถี่ในการได้รับข่าวสาร, ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ , ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา และความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้าน เป็นตัวพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 และได้สมการพยากรณ์

จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน อาจเป็นเพราะว่า ในการพัฒนาหมู่บ้านของบ้านทับคริสต์ เป็นการดำเนินการโดยมีบาทหลวงเป็นผู้นำเห็นถึงความยากลำบากของประชาชน ที่ไม่มีที่ดินทำกิน จึงได้ชักชวนประชาชนจากที่ต่าง ๆ มาแสวงหาที่ดินทำกินใหม่โดยบาทหลวงเป็นผู้สนับสนุนทุนและเครื่องมือให้ และได้นำองค์กรเอกชนทั้งในและนอกประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยที่ทางราชการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการก่อตั้งหมู่บ้านน้อย จึงทำให้ปัจจัยดังกล่าวไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และไม่สอดคล้องกับ สุทัศน์ ดำศรี(2538 : 148) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา พบว่า การติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ 6 กระทรวงหลัก ไม่มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา ซึ่งในงานวิจัยไม่ได้กล่าวถึงเหตุผลไว้ และจากการศึกษางานวิจัย อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาเป็นกลุ่มผู้สอนศาสนาอิสลาม ซึ่งมีสภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพการดำรงชีวิตในชุมชนเกี่ยวกับภาษา ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม และสภาพกิจกรรม ในลักษณะเฉพาะตัว ไม่จำเป็นที่จะต้องติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ 6 กระทรวงหลัก ก็สามารถดำเนินกิจกรรมการพัฒนาได้ด้วยความสมัครใจของตนเอง

ความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ได้วางไว้ อาจเป็นเพราะว่า การพบปะพูดคุยกันระหว่างเพื่อนบ้านนั้น เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ทัศนคติ เป็นการถ่ายทอดนวัตกรรม (ทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม หน้า 25 - 27) ซึ่งไม่ตรงกับงานวิจัยของผู้ใด เนื่องจากปัจจัยความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้านยังไม่เคยมีผู้ใดทำการวิจัย

3. ระดับการศึกษา, ความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับ, ระดับรายได้, ความถี่ในการได้รับข่าวสาร, ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ , ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา และความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้าน เป็นตัวพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 และได้สมการพยากรณ์

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แล้ว พบว่า ความถี่ในการได้รับข่าวสาร, ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา, ระดับรายได้, ความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับ เป็นตัวพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 มีอำนาจการทำนายได้ร้อยละ 45.60 รายละเอียดดังนี้

ความถี่ในการได้รับข่าวสาร เป็นตัวพยากรณ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 อาจเป็นเพราะว่าสื่อประเภทต่าง ๆ ในปัจจุบันได้เข้ามามีบทบาทในสังคมมากไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์, วิทยุ, โทรทัศน์ หมู่บ้านป้องกันตนเองตามแนวชายแดนได้รับการจัดให้มี ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน มีโทรทัศน์ประจำหมู่บ้าน ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านได้รับข่าวสารการพัฒนาผ่านทางสื่อเป็นประจำ (รายละเอียดจากตาราง 10 หน้า 64) และสื่อมวลชนต่าง ๆ ดังกล่าวมักจะนำเสนอให้เห็นถึงตัวอย่างของการร่วมมือของประชาชนต่อโครงการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น สื่อประเภทต่าง ๆ จะสร้างความเข้าใจให้บุคคลได้รับรู้ถึง เหตุผล ความคิด ความจำเป็นในการเข้าร่วมกิจกรรม (ทฤษฎีการมีส่วนร่วม หน้า 23-25) ที่ว่าการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ส่งข่าวสารกับผู้รับข่าวสาร โดยผ่านสื่อตัวกลางอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นการสร้างความเข้าใจให้บุคคลรับรู้ถึงเหตุผล ความคิด ความจำเป็น ในการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งไม่ตรงกับงานวิจัยของผู้ใด เนื่องจากปัจจัยความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้านยังไม่เคยมีผู้ใดทำการวิจัยถึงระดับการหา ตัวพยากรณ์

ปัจจัยความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา เป็นตัวพยากรณ์การมีส่วนร่วม ของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบ ที่ 5 อาจเป็นเพราะว่า หมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบ ที่ 5 นั้น เป็นพื้นที่ที่มีการกระทบกระทั่งกันบริเวณชายแดนเป็นประจำ มีการเคลื่อนไหวของกองกำลังต่างชาติ กลุ่มขบวนการโจรก่อการร้าย เข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ต่าง ๆ หน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนาเป็นกำลังทหารที่ประชาชนมีความศรัทธา มีหน้าที่ให้ความคุ้มครอง รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และคอยให้คำแนะนำแนวทางในการแก้ปัญหาของหมู่บ้านที่เกิดขึ้น โดยเป็นที่ปรึกษาของโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน (หน้า 4-11) ซึ่งชุดปฏิบัติการพัฒนา ทำหน้าที่เป็นสื่อในการแพร่กระจายโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ตามทฤษฎีการแพร่กระจาย

นวัตกรรม (หน้า 26-28) ได้ชักจูงและสนับสนุนให้ประชาชน ได้รับความรู้ความเข้าใจและเห็นถึงความจำเป็น ในอันที่จะเข้ามีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำทางสังคม(หน้า 17-23) ที่ว่า ผู้กระทำการใด ๆ จะมีความโน้มเอียงที่จะกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อรู้ว่าได้รับการสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับ พรสวรรค์ พรกาญจนวงศ์ (2539:102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลในจังหวัดสงขลา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุขกับชุมชน เป็นตัวพยากรณ์ การดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล อาจเป็นเพราะว่า บทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล คือการเป็นตัวเชื่อมโยง ซึ่งยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2534 : 62) กล่าวว่า บทบาทของนักพัฒนาชุมชนที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การเป็นตัวเชื่อมโยงและมีกลยุทธในการดำเนินงาน ซึ่งมาจากความรอบรู้ ทักษะ ความพยายาม และค่านิยมของผู้นำการเปลี่ยนแปลงในฐานะเป็นตัวเชื่อมโยง และ ไม่สอดคล้องกับ มิคาแอล อดุลย์เกษม (2538 : 127-128) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน : กรณีศึกษา บ้านทับคริสต์ อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปกครอง ไม่เป็นตัวพยากรณ์ การมีส่วนร่วมของประชาชน อาจเป็นเพราะว่า ในการพัฒนาหมู่บ้านของบ้านทับคริสต์เป็นการดำเนินการโดยมีบาทหลวงเป็นผู้นำ ได้เห็นถึงความยากลำบากของประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกิน จึงได้ชักชวนประชาชนจากที่ต่าง ๆ มาแสวงหาที่ดินทำกินใหม่ โดยบาทหลวงเป็นผู้สนับสนุนทุนและเครื่องมือให้ และได้นำองค์กรเอกชนทั้งในและนอกประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยที่ทางราชการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการก่อตั้งหมู่บ้านน้อย จึงทำให้ปัจจัยดังกล่าวไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และไม่สอดคล้องกับ อรพินท์ สุทธิพันธ์ (2533 : 99)ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ พบว่า ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ เคหกิจการเกษตร ไม่เป็นตัวพยากรณ์การมีส่านร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมในกิจกรรมเพิ่มพูนรายได้ ในผลการวิจัยไม่ได้อธิบายเหตุผลไว้ แต่เมื่อศึกษาข้อมูลการวิจัย อาจเป็นเพราะว่า ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เคหกิจการเกษตร มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนแต่มีความสัมพันธ์กันน้อย และนอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อเจ้าหน้าที่เคหกิจการเกษตรมาก ดังนั้นความสัมพันธ์เป็นไปในลักษณะทางอ้อม จึงไม่เป็นตัวพยากรณ์

การมีส่วนร่วมของประชาชน และไม่สอดคล้องกับ สุทัศน์ ดำศรี (2537 : 148) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน ของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา พบว่า การติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ 6 กระทรวงหลัก ไม่เป็นตัวพยากรณ์ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา ซึ่งในงานวิจัยไม่ได้กล่าวถึงเหตุผลไว้ และจากการศึกษางานวิจัย อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาเป็นกลุ่มผู้สอนศาสนาอิสลาม ซึ่งมีสภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพการดำรงชีวิตในชุมชนเกี่ยวกับ ภาษา ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม และสภาพกิจกรรม ในลักษณะเฉพาะตัวไม่จำเป็นที่จะต้องติดต่อสัมพันธ์กับ เจ้าหน้าที่ 6 กระทรวงหลัก ก็สามารถดำเนินกิจกรรมการพัฒนาได้ด้วยความสมัครใจของตนเอง

ความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับ เป็นตัวพยากรณ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย – มาเลเซีย กรมทหารราบ ที่ 5 อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนได้พิจารณาถึงประโยชน์ของการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการที่มีผลดีต่อการพัฒนาชุมชนและครอบครัวของเขา โดยพิจารณาว่าโครงการจะสร้างให้เกิดความมั่งคั่งและความมั่นคงต่อตัวเขาและชุมชน เมื่อเห็นว่ามีประโยชน์จริงจึงเข้ามาร่วมโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎี การกระทำทางสังคม (หน้า 17-23) ที่ว่า การคาดหวังประกอบขึ้นด้วยสิ่งที่ผู้กระทำคิดว่า เขาควรเชื่อและประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ผู้อื่นต้องการ อีกประการหนึ่ง คือ ประชาชนได้ประสบความเดือดร้อน และความไม่พอใจร่วมกันต่อสถานการณ์ (โจรก่อการร้ายและผู้มีอิทธิพล) ทำให้ผลักดันไปสู่การวางแผนร่วมมือกัน ซึ่ง นิรันดร์ วงศ์วุฒิเวศย์ กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเกิดขึ้นจากแนวคิดประการหนึ่งคือ ความเดือดร้อนและความไม่พึงพอใจร่วมกัน (อ้างถึงใน ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์, 2527 : 183) ซึ่งสอดคล้องกับ มิคาแอล อดุลย์เกษม (2538 : 127-128) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน : กรณีศึกษา บ้านทับคริสต์ อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การคาดหวังในผลตอบแทนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน เป็นตัวพยากรณ์ การมีส่วนร่วมของประชาชน อาจเป็นเพราะว่า แหล่งเงินทุนของหมู่บ้าน เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์, สหกรณ์เครดิตยูเนียน จะให้การสนับสนุนกิจกรรมที่ประชาชนต้องร่วมมือจัดตั้งกลุ่มเพื่อค้ำประกัน

เงินกู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และนอกจากนี้ประชาชนยังมีความคาดหวังในการรวมกลุ่มเพื่อการขายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

ระดับรายได้ เป็นตัวพยากรณ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบ ที่ 5 อาจเป็นเพราะว่า เมื่อประชาชนในโครงการมีระดับรายได้สูงให้มีฐานะที่มั่นคง มีทรัพย์สินมากขึ้น ย่อมมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมได้หลายลักษณะ เช่น อาจร่วมโดยแรงกาย ทรัพย์สิน หรือวัสดุอื่น ๆ ได้หลายรูปแบบแตกต่างกัน ประกอบกับผู้ที่มีปัจจัยทางเศรษฐกิจย่อมมีโอกาสในด้านอื่น ๆ สูงด้วย เช่น ระดับ การศึกษา ความถี่ในการได้รับข่าวสาร ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการปฏิบัติงานตามโครงการทั้งสิ้น ซึ่งตรงกับ รพีพรรณ สุวรรณณัฐโชติ (2530 : 105) กล่าวว่า บุคคลที่มีทรัพย์สินและรายได้สูงย่อมมีโอกาสเลือก ในแนวทางในการดำเนินชีวิตได้มากกว่าและมีโอกาสในด้านอื่น ๆ ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ พรสวรรค์ พรกาญจนวงศ์ (2539:102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล ในจังหวัดสงขลา พบว่า ระดับรายได้ เป็นตัวพยากรณ์ การดำเนินงาน สาธารณสุขมูลฐานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล อาจเป็นเพราะว่า รายได้เป็นเครื่องชี้บทบาททางสังคม และจูงใจการทำงานของบุคคล และฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของนักบริหาร นั่นคือรายได้เป็นปัจจัยดึงที่จะให้บุคคลปฏิบัติงาน แต่ไม่สอดคล้องกับ สุทัศน์ ดำศรี(2538 : 142) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา พบว่า รายได้ ไม่เป็นตัวพยากรณ์ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา อาจเป็นเพราะว่า ในการศึกษาของสุทัศน์นั้น พบว่า สภาพทางสังคมของหมู่บ้านในชุมชนถึงแม้จะมีรายได้แตกต่างกัน แต่สภาพชีวิตความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันไม่ได้แบ่งแยกว่าเป็นคนมีรายได้มากรายได้น้อย และอยู่รวมกันในชุมชนในลักษณะที่เกื้อกูลกันใกล้ชิดสนิทสนมและไปมาหาสู่กันอย่างปกติสุขมีกิจกรรมกี่ร่วมมือกันเป็นอย่างดี และไม่สอดคล้องกับ มิคาแอล อดุลย์เกษม (2538 : 127-128)ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน : กรณีศึกษา บ้านทับคริสต์ อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ระดับรายได้ ไม่เป็นตัวพยากรณ์ การมีส่วนร่วมของประชาชน อาจเป็นเพราะว่า

สภาพความเป็นจริงและลักษณะของโครงการที่เอื้ออำนวยให้ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาโดยเท่าเทียมกันหรืออาจเป็นเพราะว่าทุกคนอาจเห็นประโยชน์ร่วมกัน

ส่วนระดับการศึกษา, ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ และความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้าน ไม่สามารถเป็นตัวพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย – มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 ดังนี้

ระดับการศึกษา ไม่เป็นตัวพยากรณ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย – มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 อาจเป็นเพราะว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมของประชาชน แต่มีความสัมพันธ์กันน้อย และนอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับรายได้ และความถี่ในการได้รับข่าวสารมากกว่า ดังนั้นความสัมพันธ์เป็นไปในลักษณะทางอ้อม จึงไม่เป็นตัวพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับ มิคาแอล อดุลย์เกษม (2538 : 127-128) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาหมู่บ้าน : กรณีศึกษาบ้านทับคริสต์ อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ระดับการศึกษา ไม่เป็นตัวพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน อาจเป็นเพราะว่า หมู่บ้านดังกล่าวเป็นหมู่บ้านเกิดใหม่มีอายุเพียง 25 ปี (พ.ศ. 2512 – พ.ศ. 2537) ประชาชนที่เข้ามาอยู่ในระยะก่อตั้งหมู่บ้าน ต้องอยู่ในภาวะที่ต้องร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาเพื่อความอยู่รอด และในหมู่บ้านมีการปลูกฝังให้ลูกหลาน มีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาหมู่บ้านด้วยความเสียสละ ทำให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านอย่างเท่าเทียมกัน และสอดคล้องกับ สุทัศน์ ดำศรี(2538 : 138) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา พบว่า ระดับการศึกษา เป็นตัวพยากรณ์ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของ ครูสอนศาสนาอิสลามใน โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา อาจเป็นเพราะว่า การเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่จังหวัดยะลานั้น ได้เปิดโอกาสให้สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาสามัญในระดับต่าง ๆ ได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเท่าเทียมกัน และทุกคนจะต้องอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกัน แต่ไม่สอดคล้องกับ อรพินท์ สุทธิพันธ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ พบว่า ระดับการศึกษา เป็นตัวพยากรณ์ การมีส่านร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมรกิจกรรมเพิ่มพูนรายได้ อาจเป็นเพราะว่า ระดับการศึกษาเป็นตัวบ่งบอกถึงความรู้ และภูมิปัญญา อีกทั้งเป็นการพัฒนา

สติปัญญาของมนุษย์ ทำให้เป็นคนรู้จักใช้เหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อันจะส่งผลให้การดำเนิน กิจกรรมมีประสิทธิภาพ

ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ ไม่เป็นตัวพยากรณ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 อาจเป็นเพราะว่า ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน แต่มีความสัมพันธ์กันน้อย และนอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับตัวแปรความถี่ในการติดต่อกับชุดปฏิบัติการพัฒนามากกว่า ดังนั้นความสัมพันธ์จึงเป็นไปในลักษณะทางอ้อม จึงไม่เป็นตัวพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับ มิคาแอล อดุลย์เกษม (2538 : 127-128) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาหมู่บ้าน : กรณีศึกษา บ้านทับคริสต์ อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปกครองไม่เป็นตัวพยากรณ์ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน อาจเป็นเพราะว่า ในการพัฒนาหมู่บ้านของบ้านทับคริสต์ เป็นการดำเนินการโดยมีบาทหลวงเป็นผู้นำ ได้เห็นถึงความยากลำบากของประชาชนที่ไม่มี ที่ดินทำกิน จึงได้ชักชวนประชาชนจากที่ต่าง ๆ มาแสวงหาที่ดินทำกินใหม่ โดยบาทหลวงเป็นผู้สนับสนุนทุนและเครื่องมือให้ และได้นำองค์กรเอกชนทั้งในและนอกประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยที่ทางราชการได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการก่อตั้งหมู่บ้านน้อย จึงทำให้ปัจจัยดังกล่าวไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และสอดคล้องกับ อรพินท์ สุทธิพันธ์ (2533 : 99) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ พบว่า ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เคหกิจการเกษตร ไม่เป็นตัวพยากรณ์ การมีส่านร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพิ่มพูนรายได้ ในผลการวิจัยไม่ได้อธิบายเหตุผลไว้ แต่เมื่อศึกษาข้อมูลการวิจัย อาจเป็นเพราะว่า ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เคหกิจการเกษตรมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน แต่มีความสัมพันธ์กันน้อยและนอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อเจ้าหน้าที่เคหกิจการเกษตรมากกว่า ดังนั้นความสัมพันธ์เป็นไปในลักษณะทางอ้อม จึงไม่เป็นตัวพยากรณ์ การมีส่วนร่วมของประชาชน แต่ไม่สอดคล้องกับ พรสวรรค์ พรกาญจนวงศ์ (2539:102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลในจังหวัดสงขลา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุขกับชุมชน เป็นตัวพยากรณ์ การดำเนินงานสาธารณสุข

มูลฐานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล อาจเป็นเพราะว่า บทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล คือการเป็นตัวเชื่อมโยง ซึ่งยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2534 : 62) กล่าวว่า บทบาทของนักพัฒนาชุมชนที่สำคัญประการหนึ่งคือ การเป็นตัวเชื่อมโยงและมี กลยุทธในการดำเนินงาน ซึ่งมาจากความรอบรู้ ทักษะ ความพยายาม และค่านิยมของผู้นำการเปลี่ยนแปลงในฐานะเป็นตัวเชื่อมโยง

ความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้าน ไม่เป็นตัวพยากรณ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย – มาเลเซีย กรมทหารราบ ที่ 5 อาจเป็นเพราะว่า ความถี่ในการติดต่อกับเพื่อนบ้าน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน แต่มีความสัมพันธ์กันน้อย และนอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับ ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ และความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนามากกว่า ดังนั้นความสัมพันธ์จึงเป็นไปในลักษณะทางอ้อม จึงไม่เป็นตัวพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของผู้ใด

4. อภิปราย ปัญหา และอุปสรรค ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย – มาเลเซีย กรมทหารราบ ที่ 5 โดยคัดเลือกปัญหา 3 ลำดับแรกจากแบบสัมภาษณ์ คือ ปัญหาประชาชนยากจนมีรายได้ต่ำ ไม่มีเวลาว่างที่จะเข้าร่วมกิจกรรมโครงการ ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชนในพื้นที่จากการทำร้าย การขู่กรรโชก เรียกค่าคุ้มครอง จาก ผู้มีอิทธิพล โจรก่อการร้าย ปัญหาประชาชนไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน

ปัญหา ประชาชนยากจน มีรายได้ต่ำ ไม่มีเวลาว่าง ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมโครงการ อาจเป็นเพราะว่า จากข้อมูลที่ได้รับจากแบบสัมภาษณ์ ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับรายได้อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่ามาตราฐานและอยู่ในเกณฑ์มาตราฐาน โดยแต่ละกลุ่มมีอยู่ถึงร้อยละ 46.80 ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของโครงการ เมื่อประชาชนในโครงการมีระดับรายได้ต่ำให้มีฐานะที่ไม่มั่นคง มีทรัพย์สินน้อย ย่อมมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมได้น้อยลง กิจกรรมบางอย่างที่จะต้องใช้ทรัพย์สิน ก็จะมีผู้เข้าร่วมน้อย หรือกิจกรรมที่ต้องใช้เวลาใน การร่วมมากก็จะมีผู้มาร่วมน้อยลง เพราะต้องใช้เวลาในการประกอบอาชีพ และนอกจากนี้ ยังมีโอกาสในด้านอื่น ๆ น้อยลง เช่น ระดับการศึกษา ความถี่ในการได้

รับข่าวสาร ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการปฏิบัติงานตามโครงการทั้งสิ้น ซึ่งตรงกับ รพีพรรณ สุวรรณฉัฐโชติ (2530 : 105) กล่าวว่า บุคคลที่มีทรัพย์สินและรายได้สูงย่อมมีโอกาสเลือก ในแนวทางในการดำเนินชีวิตได้มากกว่าและมีโอกาสในด้านอื่น ๆ ดีกว่า

ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ จากการทำร้าย การขู่กรรโชก เรียกค่าคุ้มครองจาก ผู้มีอิทธิพล โจรก่อการร้าย อาจเป็นเพราะว่าในพื้นที่ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นพื้นที่ที่มีความแตกต่างกว่าชายแดนในภูมิภาคอื่นของประเทศ ประชาชนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม พูดภาษามาลายูถิ่น การศึกษาต่ำ มีการเคลื่อนไหวของ ขบวนการโจรก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดน กลุ่มแสวงหาผลประโยชน์ กลุ่มแอบอ้าง (ศูนย์พัฒนาพื้นที่ชายแดน กองทัพภาคที่ 4, 2536 : 8) หมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน จะมีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร เจ้าหน้าที่ของทางราชการไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง การดูแลความเรียบร้อยภายในหมู่บ้านจะวางระบบป้องกันภายในหมู่บ้านขึ้นมาโดยกลุ่มขบวนการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่ จะเป็นกลุ่มที่คอยดูกตามสวัสดิภาพของประชาชนโดยอยู่อาศัยแฝงตัวอยู่กับประชาชน โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเอง จัดเจ้าหน้าที่ประจำกลุ่มหมู่บ้านเป็นรายปี เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ก็จะเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่และเปลี่ยนแปลงที่ตั้งฐานปฏิบัติการ ไม่ได้อยู่ประจำพื้นที่เหมือนกับกลุ่มโจร ทำให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีน้อยลงเมื่อมีการเปลี่ยนปลงเจ้าหน้าที่ การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของประชาชนจะเป็นการสร้างปัญหาให้กับตัวเองและครอบครัว เมื่อเจ้าหน้าที่ได้ออกนอกพื้นที่ไปแล้ว

ปัญหาประชาชนไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงาน ของโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน อาจเป็นเพราะว่า การประชาสัมพันธ์โครงการไม่สามารถกระทำได้ทั่วถึง เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนาไม่เพียงพอ มีจำนวน 10 ชุด ต่อ หมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย – มาเลเซีย จำนวน 60 หมู่บ้าน และมีการใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์ไม่ดีพอ ซึ่งการที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย – มาเลเซีย กรมทหารราบ ที่ 5 นั้น จะต้องชี้แจงให้ประชาชนได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ เข้าใจถึงประโยชน์ที่จะได้รับ เมื่อ ประชาชนได้พิจารณาถึงประโยชน์ของการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ที่มีผลดีต่อการพัฒนาชุมชนและครอบครัวของเขา โดยพิจารณาว่าโครงการจะสร้างให้เกิดความมั่งคั่งและความมั่นคงต่อตัวเขาและชุมชน เมื่อเห็นว่ามีประโยชน์จริงจึงเข้ามาร่วมโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับ

ทฤษฎี การกระทำทางสังคม (หน้า 17-23) ที่ว่า การคาดหวังประกอบขึ้นด้วยสิ่งที่ผู้กระทำคิดว่า เขาควรเชื่อและประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ผู้อื่นต้องการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในงานพัฒนาโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย – มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 ครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอไว้ ดังนี้

1.1 ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 ดังนั้นโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองควรจะพิจารณาแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชน ได้มีความรู้เพิ่มเติมทั้งรูปแบบการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้ มีทัศนคติที่กว้างไกล และ มีวิจารณญาณ ในการตัดสินใจเลือกเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ

1.2 ความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้าน ป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 ดังนั้นในการดำเนินการ โฆษณา และการประชาสัมพันธ์โครงการหรือการประชุมชี้แจงประชาชน ของชุดปฏิบัติการพัฒนา ให้พิจารณาในการชี้แจงให้ประชาชนได้รับรู้ถึง ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ ให้ชัดเจนเพื่อเป็นข้อมูลให้ประชาชนตัดสินใจเข้าทำกิจกรรมร่วมกับโครงการ

1.3 ระดับรายได้ส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 ดังนั้นในการที่จะดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาถึงระดับรายได้และการพัฒนารายได้ประชาชน เพื่อมีความพร้อมที่จะร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ ควรที่จะมุ่งตอบสนองความต้องการของประชาชนในขณะนั้นเป็นหลัก

1.4 ความถี่ในการได้รับข่าวสารส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 สื่อชนิดต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน ของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย สูงมาก และเป็นเครื่องชี้นำพฤติกรรมต่าง ๆ ของประชาชน และสื่อแต่ละชนิดก็มีบทบาทไม่เท่ากัน จากผลการวิจัย มีลำดับดังนี้สูงสุดได้แก่ โทรทัศน์ รองลงมาได้แก่ วิทยุ

หนังสือพิมพ์ วารสาร และอื่น ๆ ตามลำดับ ดังนั้นในการดำเนินการโครงการ การประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ มีความสำคัญ ควรที่จะมีการเลือกใช้สื่อให้ถูกประเภทและเหมาะสมกับพื้นที่

1.5 ข้าราชการในพื้นที่และเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา มีส่วนสำคัญในการที่จะทำให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 ดังนั้นจะต้องมีการอบรมและชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความเข้าใจถึงภารกิจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินงานและประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้โครงการประสบผลสำเร็จเป็นรูปธรรมได้โดยเร็ว

1.6 เพื่อนบ้านมีส่วนสำคัญ ในการชี้นำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ หมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย - มาเลเซีย กรมทหารราบที่ 5 ดังนั้นเพื่อนบ้านจะเป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์และชักจูงให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโครงการอีกทางหนึ่ง

1.7 สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหา อุปสรรค 3 ลำดับแรก ดังนี้

ปัญหาประชาชนยากจน มีรายได้ต่ำ ไม่มีเวลาว่าง ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมโครงการ ดำเนินการแก้ไขโดย จัดให้มีการประชุม อบรม แนะแนวทางในการประกอบอาชีพ ที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้น มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จะเป็นการสร้างโอกาสให้กับประชาชน ในการเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ ซึ่งตรงกับ รพีพรรณ สุวรรณฉัฐโชติ (2530 : 105) กล่าวว่า บุคคลที่มีทรัพย์สินและรายได้สูงย่อมมีโอกาสเลือก ในแนวทางในการดำเนินชีวิตได้มากกว่าและมีโอกาสในด้านอื่น ๆ ดีกว่า

ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชนในพื้นที่ จากการทำร้าย การขู่กรรโชก เรียกค่าคุ้มครองจาก ผู้มีอิทธิพล โจรก่อการร้าย ดำเนินการแก้ไขโดย มีการกำหนดมาตรการในการพิทักษ์ประชาชนที่ได้ผล จัด เจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครองปฏิบัติงานในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำหมู่บ้าน เป็นต้น และโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน จัดให้ชุดปฏิบัติการพัฒนาอยู่ประจำพื้นที่อย่างน้อย 2 ปี เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ให้เจ้าหน้าที่ออกพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนอย่างทั่วถึง และเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการพัฒนา ให้เพียงพอกับพื้นที่

ปัญหาประชาชนไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน สามารถดำเนินการแก้ไขโดย โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ให้มีการประชาสัมพันธ์โครงการเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนผ่านทางสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ โดยพิจารณาใช้สื่อให้เหมาะสม พบว่า ประชาชนใช้สื่อโทรทัศน์ และวิทยุ มากเป็นอันดับที่ 1 และอันดับที่ 2 (ตาราง 10 หน้า 64) และนอกจากนี้ให้ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ เพราะว่า ผู้ที่มีการศึกษาย่อม ที่จะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถซึ่งในการกระทำสิ่งต่าง ๆ นั้น ผู้กระทำจะต้องรู้ถึงความสามารถของตัวเองเสียก่อน การรู้ถึงความสามารถจะนำไปสู่การมีส่วนร่วม (ทฤษฎี การกระทำทางสังคมหน้า17-23) และระดับการศึกษาทำให้ประชาชนมีความรู้ ความสามารถได้รับรู้ในเหตุผลของการกระทำ อันเป็นแนวทางในการตัดสินใจ เข้าร่วมกิจกรรมของบุคคล (ทฤษฎีการการมีส่วนร่วม หน้า23-25) ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนสามารถเข้าใจและเห็นถึงประโยชน์ ของการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ และให้เจ้าหน้าที่ออกพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนอย่างทั่วถึง ชุดปฏิบัติการพัฒนาเป็น ข้าราชการเป็นบุคคลที่มีอำนาจประชาชนมีความศรัทธาและเกรงใจ เมื่อข้าราชการได้มีโอกาสในการพบปะเยี่ยมเยียนประชาชน ทำให้ได้มีโอกาสในการชักจูงและสนับสนุนให้ประชาชน ได้เห็นถึงความ จำเป็นในการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ซึ่ง นิรันดร์ วงศ์วุฒิเวศย์ กล่าวว่า สาเหตุประการหนึ่งของ การมีส่วนร่วมเกิดจาก ความศรัทธา ความเกรงใจ และอำนาจบังคับ ของผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่า มีตำแหน่ง เกียรติยศ (อ้างถึงใน ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์, 2527 : 183) และสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำทางสังคม(หน้า 17-23) ที่ว่าผู้กระทำการใด ๆ จะมีความโน้มเอียงที่จะกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อรู้ว่าได้รับการสนับสนุน นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ส่วนราชการยังเป็นสื่อในการแพร่กระจายครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไปสู่ประชาชน ตามทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม (หน้า 25-27)

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการ ระยะเวลาในการเข้าร่วมโครงการ, การเป็นผู้นำชุมชน ฯลฯ มีตัวแปรอะไรบ้างนอกเหนือจาก

ที่ได้ศึกษามาแล้วจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย - มาเลเซีย เพื่อจะได้ศึกษาให้ครอบคลุมตัวแปรให้มากที่สุด

2.2 ควรขยายพื้นที่ในการศึกษาให้มากขึ้น เช่น ศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนทั้งหมด

2.3 ควรทำการศึกษา ในกรณีหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย – พม่า เพราะในสถานการณ์ปัจจุบัน ชายแดน ไทย – พม่า มีการกระทบกระทั่งกันตามแนวพรมแดนมากขึ้น

2.4 ควรทำการศึกษา บทบาทและหน้าที่ของชุดปฏิบัติการพัฒนา ในการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน เพื่อประเมินความถูกต้องแนวทางในการดำเนินงาน

2.5 ควรทำการศึกษาทัศนคติของข้าราชการในพื้นที่ ประชาชน ผู้นำชุมชน ที่มีต่อโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ไทย – มาเลเซีย

2.6 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับ สื่อชนิดต่าง ๆ ที่มีอิทธิพล กับประชาชน ที่อาศัยอยู่ตามแนวชายแดนของประเทศ ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อเป็นข้อมูล และเป็นแนวทางในการสื่อสารกับประชาชน